সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সপ্তম শ্রেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ৪

সৰল সমীকৰণ

অংশ – ৮

অনুশীলনী - 4.2

ওজশ্রী শইকীয়া

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(vi) $7p - 9 = 5$

Solⁿ, $7p - 9 = 5$

$\Rightarrow 7p - 9 + 9 = 5 + 9$ [দুয়োপক্ষত 9 যোগ কৰিব]

$\Rightarrow 7p = 14$

$\Rightarrow \frac{7p}{7} = \frac{14}{7}$ [দুয়োপক্ষত 7 ৰে হৰণ কৰিব]

$\therefore p = 2$ Ans

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(vii) $5x - 7 = 8$

Sol^{n},

$5x - 7 = 8$

$\Rightarrow 5x - 7 + 7 = 8 + 7$ [দুয়োপক্ষত 7 যোগ কৰিব]

$\Rightarrow 5x = 15$

$\Rightarrow \frac{5x}{5} = \frac{15}{5}$ [দুয়োপক্ষত 5 ৰে হৰণ কৰিব]

$\therefore x = 3$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(viii) $\frac{x}{5} + 2 = 3$

Sol^{n}, $\frac{x}{5} + 2 = 3$

$\Rightarrow \frac{x}{5} + 2 - 2 = 3 - 2$ [দুয়োপক্ষতে 2 বিয়োগ কৰিছোঁ]

$\Rightarrow \frac{x}{5} = 1$

$\Rightarrow \frac{x}{5} \times 5 = 1 \times 5$

$\Rightarrow x = 5$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(ix) $\frac{q}{3} - 1 = 2$

সমাধান,

$\frac{q}{3} - 1 = 2$

$\Rightarrow \frac{q}{3} - 1 + 1 = 2 + 1$ (দুয়োপক্ষত 1 যোগ কৰিব)

$\Rightarrow \frac{q}{3} = 3$

$\Rightarrow \frac{q}{3} \times 3 = 3 \times 3$ [দুয়োপক্ষত 3 ৰেখুৱা কৰিব)

$\Rightarrow q = 9$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(x) $3x + 11 = 50$

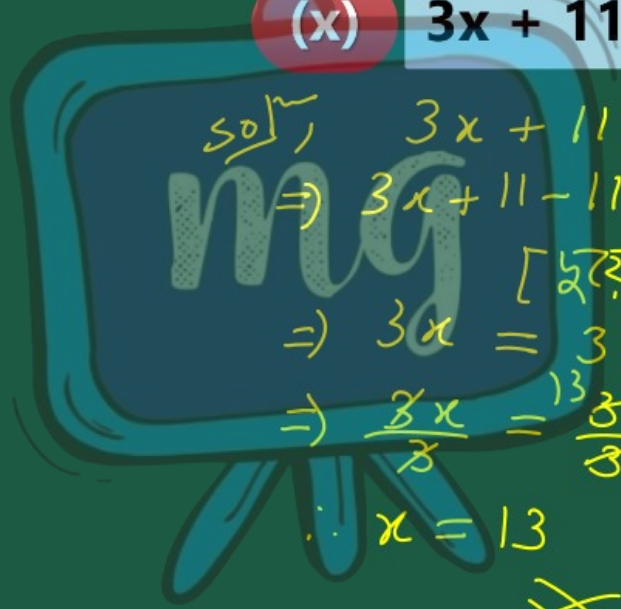

সমাধান,
$3x + 11 = 50$
$\Rightarrow 3x + 11 - 11 = 50 - 11$ [দুয়োপক্ষত 11 বিয়োগ কৰিলোঁ]
$\Rightarrow 3x = 39$
$\Rightarrow \frac{3x}{3} = \frac{39}{3}$ [দুয়োপক্ষত 3 ৰে হৰণ কৰিলোঁ]
$\therefore x = 13$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(xi) $4x + 10 = 26$

Sol^{n},

$4x + 10 = 26$

$\Rightarrow 4x + 10 - 10 = 26 - 10$ [দুয়োপক্ষত 10 বিয়োগ কৰিলোঁ]

$\Rightarrow 4x = 16$

$\Rightarrow \frac{4x}{4} = \frac{16}{4}$ [দুয়োপক্ষত 4 ৰে হৰণ কৰিলোঁ]

$\therefore x = 4$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(xii) $\frac{x}{3} + 4 = 6$

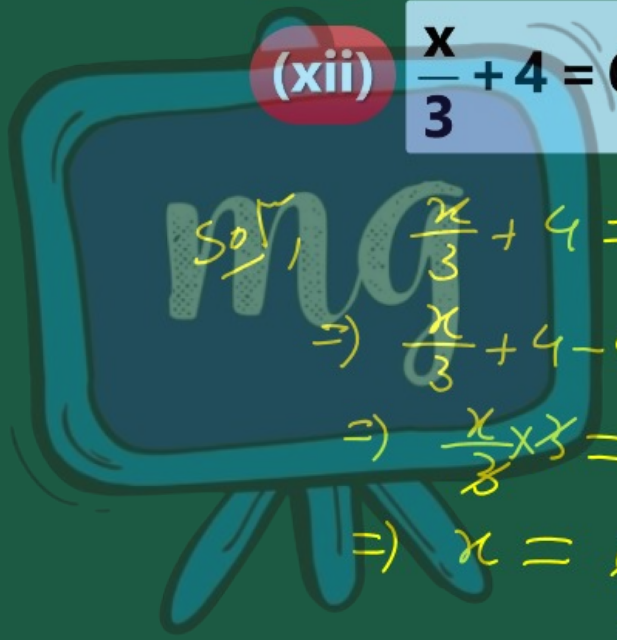

সমাধান,

$\frac{x}{3} + 4 = 6$

$\Rightarrow \frac{x}{3} + 4 - 4 = 6 - 4$ [দুয়োপক্ষৰ পৰা 4 বিয়োগ কৰিলোঁ]

$\Rightarrow \frac{x}{3} \times 3 = 2 \times 3$ [দুয়োপক্ষক 3 দ্বাৰা গুণ]

$\Rightarrow x = 6$

নির্ণেয়

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(xiii) $\frac{p}{3} + 5 = 12$

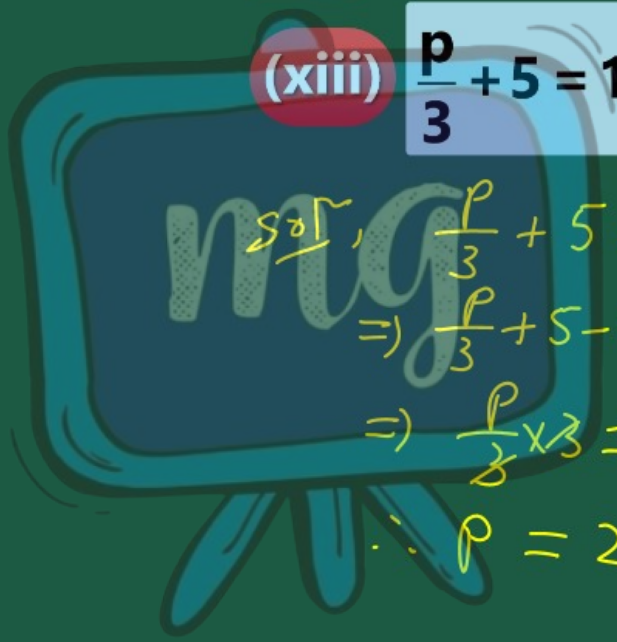

সমাধান, $\frac{p}{3} + 5 = 12$

$\Rightarrow \frac{p}{3} + 5 - 5 = 12 - 5$ [দুয়োপক্ষৰ পৰা 5 বিয়োগ কৰিলোঁ]

$\Rightarrow \frac{p}{3} \times 3 = 7 \times 3$ [দুয়োপক্ষক 3 ৰে পূৰণ]

$\therefore p = 21$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(xiv) $\frac{q}{2} + 4 = 7$

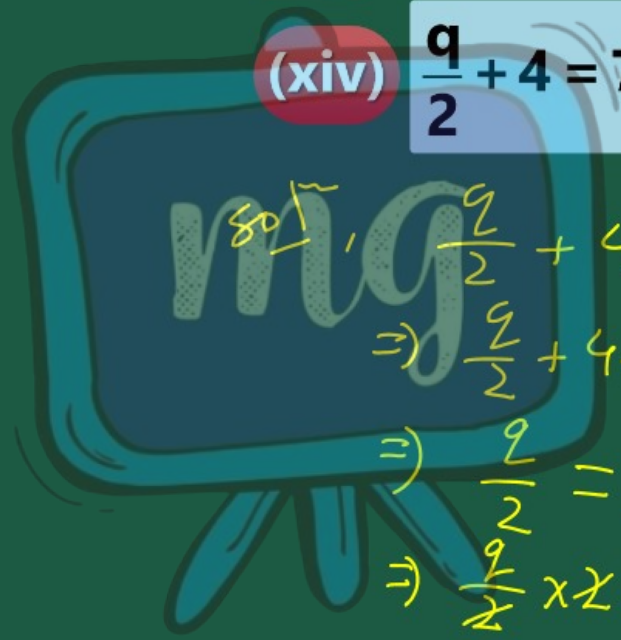

সমাধান, $\frac{q}{2} + 4 = 7$

$\Rightarrow \frac{q}{2} + 4 - 4 = 7 - 4$ [দুয়োপক্ষত 4 বিয়োগ কৰিলোঁ]

$\Rightarrow \frac{q}{2} = 3$

$\Rightarrow \frac{q}{2} \times 2 = 3 \times 2$ [দুয়োপক্ষত 2 ৰে পুৰণ কৰিলোঁ]

$\Rightarrow q = 6$

$\therefore q = 6$ Ans

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা।

(xv) $2(x + 3) = x + 7$

সমাধান;

$2(x+3) = x+7$

$\Rightarrow 2x + 6 = x + 7$

$\Rightarrow 2x + 6 - 6 = x + 7 - 6$

[দুয়োপক্ষৰ পৰা 6 বিয়োগ কৰিলোঁ]

$\Rightarrow 2x = x + 1$

$\Rightarrow 2x - x = 1$

$\Rightarrow x = 1$

পক্ষান্তৰ পদ্ধতি
(Transposing Method)

সমীকৰণটোৰ এটা ফালৰ পৰা আনটো ফাললৈ সংখ্যাবোৰ পক্ষান্তৰ কৰা যাতে চলক থকা সকলো পদ এটা ফালে আহে আৰু সকলো ধ্ৰুৱক আন এটা ফালে আহে।

সংখ্যাবোৰ পক্ষান্তৰ কৰাৰ সময়ত চৰ্তৰ চিন সলনি হ'ব। অৰ্থাৎ ঋণাত্মক ধনাত্মক আৰু ধনাত্মক ঋণাত্মক হ'ব।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

চোৰা —

$x + 7 = 5$ সমীকৰণটো সমাধান কৰোঁতে আমি দুয়োপক্ষৰ পৰা 7 বিয়োগ কৰোঁ

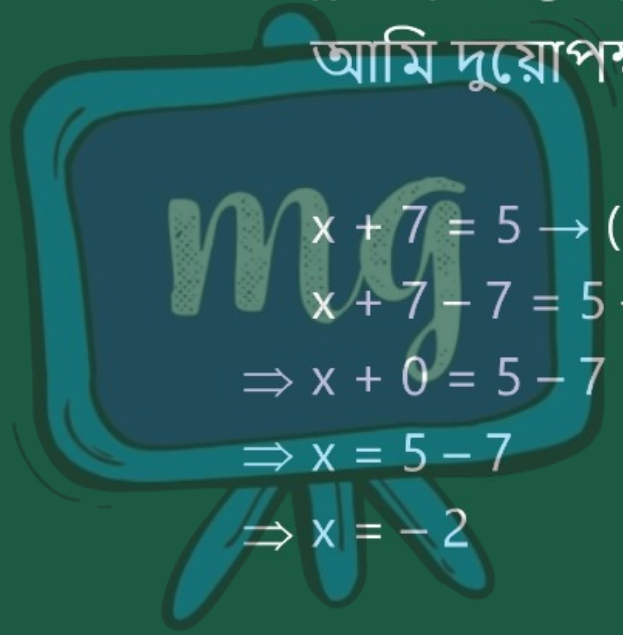

$x + 7 = 5 \rightarrow$ (i)

$x + 7 - 7 = 5 - 7$ (দুয়োফালে 7 বিয়োগ কৰি)

$\Rightarrow x + 0 = 5 - 7$

$\Rightarrow x = 5 - 7$

$\Rightarrow x = -2$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

উদাহৰণ - 10

(i) $x + 7 = 12$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

উদাহৰণ - 10

(ii) $4p - 11 = 5$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

উদাহৰণ - 11

(i) $3x + 5 = x + 29$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

উদাহৰণ - 11

(ii) $\frac{y}{3} - 2 = 5$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

উদাহৰণ - 11

(iii) $4(x - 4) = 32$

মূল্যায়ন

1 তলৰ সমীকৰণ দুটা সমাধান কৰা -

A $x - 3 = 6$

B $6x = 36$